

Rijkdom aan culturen

Het thema van het Holland Festival, 'Cielo e terra' (hemel en aarde), heeft dit jaar geleid tot de programmering van twee passiecomposities. Tegenover de uitbundige 'Pasión según San Marcos' van de Argentijn Osvaldo Golijov, die te horen zal zijn op het slotconcert, staat de ingetogen 'Lucas Passie' van de Grieks-Nederlandse componiste Calliope Tsoupaki. Is het toeval dat laatstgenoemd werk zijn wereldpremière beleefde op de Griekse Hemelvaartsdag? De anderhalf uur durende toonzetting van het lijdensverhaal klonk in een uitverkocht Muziekgebouw aan 't IJ.

Tsoupaki componeerde haar passiemuziek naar het evangelie van Lucas maar gebruikte ook hymnen van de Byzantijnse dichter Romanos. Haar stond een licht en intiem werk voor ogen. Het klein bezette Nieuw Ensemble onder leiding van Ed Spanjaard speelde op een podium dat midden in de zaal was geplaatst. Twee mannenkoren, een westers en een Byzantijns, flankeerden de musici. Dat was niet de enige vermenging van culturen. Tsoupaki zet ook drie oosterse instrumenten in - een ney, een kemence en een qanun (fluit, viool en cimbaal) - die wonderwel passen in de ensembleklank.

De componiste brengt in de 'Lucas Passie' haar geloof op persoonlijke wijze tot klinken. Een breed uitgesponnen solo van de ney is een van de vele momenten waar zij stilte en intimiteit nastreeft. Het transparante en ingehouden notenbeeld van de instrumentalisten geeft de zangers alle ruimte. De tenor Marcel

Tsoupaki's 'Lucas Passie'

■ Calliope Tsoupaki streeft stilte en intimiteit na in haar 'Lucas Passie'.

FOTO: EDZARD MIK

Beekman vertolkte de rol van Jezus op kalme en expressieve toon. Zijn twee grote aria's vormen het zwaartepunt van de passie. Daar waar je een tenor zou verwachten, trad de Griekse bariton Yannis Arvanitis met vaderlijke stem aan als evangelist. Tussen beiden liet de Palestijnse Raneen Hanna met fors geluid haar melismatische lijnen horen.

Dat het idioom van Golijov niet minder spiritueel is, maar wel een heel ander karakter heeft, liet Amsterdam Sinfonietta de volgende festivalavond horen. Het interessantste programmaonderdeel was 'The Dreams and Prayers of Isaac the Blind' (1994), waarin het klassieke strijkorkest en de klezmermuziek elkaar vinden. De rasmuzikant David Krakauer had drie klarinetten binnen handbereik, en verukte met melancholische zachtheid en hysterische uithalen. Wie zó kan smeken op zijn instrument ziet zijn geboden vast verhoord.

Frederike Berntsen

Uitzendingen op Radio 4: 11 juni om 20.00 uur (Tsoupaki), 25 juni om 20.00 uur (Golijov). Ook te beluisteren via www.radio4.nl/hollandfestival